

ĐỀ THI CHÍNH THỨC VÀO 10
MÔN: NGỮ VĂN – HÀ NAM NĂM 2025

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

I. ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)

Đọc đoạn trích sau:

BỐ TÔI

Tôi đi học dưới đồng bằng. Còn bố tôi, từ một vùng núi cao xa xôi, luôn dõi theo tôi.

Cuối mỗi tuần, bao giờ ông cũng mặc chiếc áo phăng phiu nhất, đi chân đất xuống núi, rẽ vào bưu điện để nhận lá thư tôi gửi. Lặng lẽ vụng về, ông mở lá thư, xem từng con chữ, chạm tay vào nó, ép nó vào khuôn mặt đầy râu. Rồi cũng lặng lẽ như lúc mở ra, ông gấp nó lại, nhét vào bao thư, mỉm cười rồi đi về núi.

Về đến nhà, ông nói với mẹ tôi: "Con vừa gửi thư về.". Mẹ tôi hỏi: "Thư đâu?". Ông trao thư cho bà. Bà cẩn thận mở nó ra, khen: "Con mình viết chữ đẹp quá! Chữ thật tròn, những cái móc rất bén. Chỉ tiếc là không biết nó viết gì. Sao ông không nhờ ai đó ở bưu điện đọc giùm?". Như mọi lần, bố tôi luôn bảo: "Chuyện bố con tôi chẳng lẽ để cho người ta đọc vanh vách lên? Nó là con tôi, nó viết gì tôi biết cả". Rồi ông lấy lại lá thư, xếp vào trong tủ cùng những lá thư trước, những lá thư được bóc ra nhìn ngắm, chạm vào mặt rồi cất đi, không thiếu một lá, ngay cả những lá thư đầu tiên nét chữ còn non nớt.

[...]

Hôm nay là ngày đầu tiên tôi bước chân vào trường đại học - ngày khai trường đầu tiên không có bố. Bố tôi đã mất. Nhưng tôi biết chắc chắn rằng bố sẽ đi cùng tôi trên những con đường mà tôi sẽ đi, suốt cả cuộc đời.

Chú thích: Nguyễn Ngọc Thuần sinh năm 1972, quê ở Bình Thuận. Ông là thành viên của Hội nhà văn Việt Nam, chuyên sáng tác truyện cho thiếu nhi. Truyện của ông giản dị, thân thuộc, trong sáng; giọng văn mang đậm chất cổ tích.

(Nguyễn Ngọc Thuần, Tuyển tập truyện ngắn hay viết cho thiếu nhi, NXB Giáo dục Việt Nam, 2012)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Xác định và nêu dấu hiệu nhận biết ngôi kể của đoạn trích.

Câu 2. Theo đoạn trích, tại sao người bố không nhờ ai ở bưu điện đọc giùm thư của con?

Câu 3. Chỉ ra và nêu tác dụng của thành phần biệt lập trong câu văn: Hôm nay là ngày đầu tiên tôi bước chân vào trường đại học - ngày khai trường đầu tiên không có bố.

Câu 4. Những hành động của người bố khi nhận được thư con: *Lặng lẽ vụng về, ông mở lá thư, xem từng con chữ, chạm tay vào nó, ép nó vào khuôn mặt đầy râu. Rồi cũng lặng lẽ như lúc mở ra, ông gấp nó lại, nhét vào bao thư, mỉm cười rồi đi về núi* có ý nghĩa gì?

Câu 5. Thông điệp sâu sắc nhất em rút ra từ đoạn trích trên là gì? Vì sao?

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm)

Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) cảm nhận về nhân vật người bố trong đoạn trích ở phần Đọc hiểu.

Câu 2. (4,0 điểm)

Rác thải nhựa là một vấn đề đáng quan tâm trong đời sống hiện nay. Em hãy viết bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ của bản thân và đề xuất những giải pháp phù hợp để hạn chế rác thải nhựa.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN BỞI BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM**

Phần	Câu	Hướng dẫn giải
I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)	Câu 1.	Ngôi kể thứ nhất, người kể chuyện xưng tôi.
	Câu 2.	Người bố không nhờ ai đọc thư ở bưu điện vì ông không muốn người khác đọc vanh vách chuyện của bố con ông lên và ông biết cả những gì nhân vật tôi đã viết trong thư.
	Câu 3.	Thành phần biệt lập phụ chú: ngày khai trường đầu tiên không có bố.
	Câu 4.	Ý nghĩa hành động của bố: - Tình yêu thương vô bờ bến và niềm tự hào của người bố dành cho con. - Sự nâng niu trân trọng từng lá thư như báu vật, dù không biết chữ nhưng vẫn cố gắng giữ gìn tình cảm của con nguyên vẹn cho riêng mình. - ...
	Câu 5.	<i>HS dựa vào văn bản đưa ra thông điệp phù hợp và có lí giải.</i> Gợi ý thông điệp: - Tình cha con là tình cảm thiêng liêng, sâu sắc, dù trong hoàn cảnh nào, khoảng cách địa lý hay khác biệt về trình độ cũng không thể ngăn cách được tình yêu thương và sự gắn bó giữa cha và con. - ...
PHẦN II. VIẾT (6,0 điểm)	Câu 1. (2,0 điểm)	1. Mở đoạn: Giới thiệu khái quát vấn đề: Cảm nhận về nhân vật bố trong đoạn trích. 2. Thân đoạn: - Hình ảnh người bố hiện lên vất vả, nhọc nhằn: + Bố đến từ một vùng núi cao xa xôi + Đi chân đất xuống núi + Không biết chữ

	- Dù cuộc sống nhiều khó khăn, vất vả nhưng cha vẫn vô cùng yêu con, vẫn cố gắng hết sức để cho con được đi học + Ông vẫn cố gắng hết mình cho con theo học đại học. + Ông còn luôn quan tâm, theo dõi từng bước con đi, mong ngóng từng lá thư con gửi về. + Mọi lá thư của con ông luôn nâng niu, trân trọng. => Ông là một người cha có trái tim yêu thương con tha thiết, tinh tế và hết lòng hi sinh vì con. - Nghệ thuật xây dựng hình ảnh người bố: + Nhan đề ngắn gọn, nhưng đã gợi ra chủ đề chính của truyện. + Cách kể chuyện bằng ngôi thứ nhất làm cho câu chuyện chân thực, sinh động, nhân vật dễ bộc lộ cảm xúc. + Ngôn từ giản dị, dễ hiểu và giàu cảm xúc. 3. Kết đoạn: Tổng kết vấn đề nghị luận
Câu 2. (4,0 điểm)	I. Mở bài Giới thiệu vấn đề nghị luận: Suy nghĩ về rác thải nhựa và đề xuất giải pháp giảm thiểu rác thải nhựa. II. Thân bài Rác thải nhựa là tất cả các sản phẩm bằng nhựa không còn giá trị sử dụng hoặc bị loại bỏ sau khi sử dụng. Rác thải nhựa bao gồm nhiều loại như túi nilon, chai nhựa, ống hút, hộp đựng thức ăn, đồ chơi nhựa, và các sản phẩm khác. 1. Thực trạng về rác thải nhựa - Rác thải nhựa xuất hiện ở khắp mọi nơi: trong sinh hoạt, sản xuất, công nghiệp, thương mại... - Các loại rác thải nhựa phổ biến: túi nilon, chai nhựa, hộp xốp, ống hút, bao bì,... - Việt Nam nằm trong top các quốc gia thải rác nhựa nhiều nhất ra biển. 2. Tác hại của rác thải nhựa - Đối với môi trường: + Không phân hủy, tồn tại hàng trăm năm. + Gây ô nhiễm đất, nước, không khí. + Hủy hoại hệ sinh thái biển, sông hồ: động vật biển chết vì ăn phải nhựa. - Đối với con người: + Các vi hạt nhựa có thể xâm nhập vào cơ thể qua thực phẩm, nước uống.

		+ Ảnh hưởng sức khỏe lâu dài: rối loạn nội tiết, ung thư,... + Làm xấu cảnh quan, ảnh hưởng đến du lịch, kinh tế. 3. Nguyên nhân - Thói quen sử dụng đồ nhựa một lần của người dân. - Thiếu ý thức phân loại và xử lý rác đúng cách. - Thiếu chế tài xử phạt nghiêm minh. - Sự tiện lợi, giá rẻ của đồ nhựa khiến nó được ưa chuộng. 4. Giải pháp giảm thiểu rác thải nhựa - Về phía cá nhân: + Hạn chế sử dụng đồ nhựa một lần, thay thế bằng sản phẩm thân thiện môi trường (túi vải, bình nước cá nhân...). + Phân loại rác tại nguồn. + Tuyên truyền, nâng cao ý thức cho người xung quanh. - Về phía cộng đồng, tổ chức, nhà nước: + Đưa ra các chính sách hạn chế sử dụng nhựa, đánh thuế sản phẩm nhựa dùng một lần. + Khuyến khích các doanh nghiệp sản xuất vật liệu thay thế nhựa. + Đầu tư công nghệ tái chế và thu gom rác hiệu quả. + Tổ chức các chiến dịch truyền thông, giáo dục về bảo vệ môi trường. III. Kết bài Tổng kết lại vấn đề nghị luận
--	--	--